

Metakognitívny tréning (MCT)

MCT 2 A – Unáhlené závery I

© Moritz, Woodward & Kotrc (9|22)

www.uke.de/mct

Používanie týchto obrázkov v tomto module bolo láskavo povolené umelcami a vlastníkmi copyrightov. Podrobnosti (umelec, názov diela) uvádzajte prosím v závere tejto prezentácie.

Unáhlené závery

- Často robíme rýchle úsudky a vychádzame pritom z veľmi komplexných informácií nášho okolia.

Unáhlené závery

- Často robíme rýchle úsudky a vychádzame pritom z veľmi komplexných informácií nášho okolia.
- Niekedy prichádzame k nejakému záveru i keď nie sme si 100%-ne istý.

Unáhlené závery

- Často robíme rýchle úsudky a vychádzame pritom z veľmi komplexných informácií nášho okolia.
- Niekedy prichádzame k nejakému záveru i keď nie sme si 100%-ne istý.
- Mali by sme hľadať šťastnú strednú cestu medzi:

Unáhlené závery

- Často robíme rýchle úsudky a vychádzame pritom z veľmi komplexných informácií nášho okolia.
- Niekedy prichádzame k nejakému záveru i keď nie sme si 100%-ne istý.
- Mali by sme hľadať šťastnú strednú cestu medzi:
 - vytvorením si unáhleného rozhodnutia (**riziko**: zlé rozhodnutie)
a

Unáhlené závery

- Často robíme rýchle úsudky a vychádzame pritom z veľmi komplexných informácií nášho okolia.
- Niekedy prichádzame k nejakému záveru i keď nie sme si 100%-ne istý.
- Mali by sme hľadať šťastnú strednú cestu medzi:
 - vytvorením si unáhleného rozhodnutia (**riziko**: zlé rozhodnutie)
a
 - prílišnou pedantnosťou (**nevýhoda**: trvá prídlho).

Závery bez 100%-nej istoty

Udalosť	Vysvetlenie	úsudok?
Spoza okna prichádza dym	oheň?	??? Čo by ste mohli urobiť?
Muž bláboce	opitý?	???

Závery bez 100%-nej istoty

Udalosť	Vysvetlenie	úsudok?
Spoza okna prichádza dym	ohneň?	<p>pravdepodobne – povieme: “Bez ohňa nie je dym!”</p> <p>Zavolajte hasičov: Nevšímavosť by mohla byť horšia ako falošný poplach.</p>
Muž bláboce	opitý?	???

Závery bez 100%-nej istoty

Udalosť	Vysvetlenie	úsudok?
Spoza okna prichádza dym	ohneň?	<p>pravdepodobne – povieme: “Bez ohňa nie je dym!”</p> <p>Zavolajte hasičov: Nevšímavosť by mohla byť horšia ako falošný poplach.</p>
Muž bláboce	opitý?	<p>môže byť – ale existuje veľa iných vysvetlení (napr. demencia, úraz). Ak nebudete brať do úvahy iné vysvetlenia, môžete ho uraziť (napr. prejavom zhnusenía).</p>

Unáhlené závery “v praxi”

oblasť	príklad
politika	???
medicína	???

Unáhlené závery “v praxi”

oblasť	príklad
politika	<p>Ľudia robia často unáhlené závery, keď počujú v médiách o nejakom zločine. V závislosti od svojho politického postoja môžu rýchlo pripísať útočníkovi nejaké motívy.</p> <p>Napríklad: Páchateľ a obeť sú inej rasy, alebo majú iné náboženské vierovyznanie. Mnoho ľudí verí, že rasizmus alebo extrémizmus sú hlavným motívom zločinu.</p> <p>Niekedy sa to môže ukázať ako pravdivé. Vo verejnej diskusii sa však takéto domnienky často vyslovujú príliš rýchlo a naproti tomu alternatívne názory sú zvažované iba zriedka.</p>
medicína	???

Unáhlené závery “v praxi”

oblasť	príklad
politika	<p>Ľudia robia často unáhlené závery, keď počujú v médiách o nejakom zločine. V závislosti od svojho politického postoja môžu rýchlo pripísať útočníkovi nejaké motívy.</p> <p>Napríklad: Páchateľ a obeť sú inej rasy, alebo majú iné náboženské vierovyznanie. Mnoho ľudí verí, že rasizmus alebo extrémizmus sú hlavným motívom zločinu.</p> <p>Niekedy sa to môže ukázať ako pravdivé. Vo verejnej diskusii sa však takéto domnienky často vyslovujú príliš rýchlo a naproti tomu alternatívne názory sú zvažované iba zriedka.</p>
medicína	<p>osamotený symptóm → diagnóza?</p> <p>Ojedinelý záchvat je niekedy chybné považovaný za epilepsiu (záchvaty sa môžu vyskytnúť po abstinencii od alkoholu alebo pri vysokej horúčke).</p> <p>Na druhej strane môžu byť niektoré diagnózy prehliadnuté pre chýbajúcu dôkladnú diagnostiku (napr. rakovina).</p>

Unáhlené závery “v praxi”

-legendy-

(kvôli alternatívne mu cvičeniu si pozrite koniec prezentácie)

Legenda	Pre a Proti	“Dôkaz”
<p>Paul McCartney (Beatles) zomrel v roku 1966 pri nehode a bol nahradený dvojníkom</p>	<p>Pre: ???</p> <p>Proti: ???</p>	

Unáhlené závery “v praxi” -legendy-

Legenda	Pre a Proti	“Dôkaz”
<p>Paul McCartney (Beatles) zomrel v roku 1966 pri nehode a bol nahradený dvojníkom</p>	<p>Pre: údajných viac ako 70 skrytých príznakov, niektoré sú na obale albumu “Abbey Road-Cover” (vpravo):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bosý a smrteľne bledý. • Paul je ľavák, no cigaretu drží v pravej ruke! • Štátna poznávacia značka “LMW” (pozrite sa za šípku): “Linda McCartney Weeping” (“Linda McCartney plače”). • Ďalej sa zmenila od roku 1966 jeho hra na basovú gitaru. <p>Proti: ???</p>	

Unáhlené závery “v praxi” -legendy-

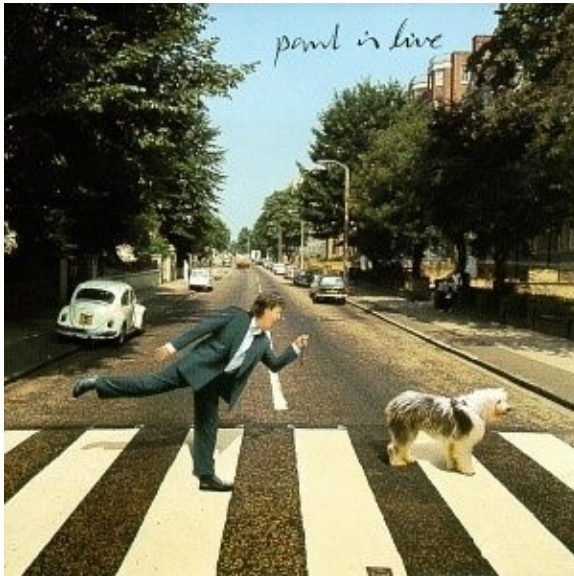
Legenda	Pre a Proti	“Dôkaz”
<p>Paul McCartney (Beatles) zomrel v roku 1966 pri nehode a bol nahradený dvojníkom</p>	<p>Pre: údajných viac ako 70 skrytých príznakov, niektoré sú na obale albumu “Abbey Road-Cover” (vpravo):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bosý a smrteľne bledý. • Paul je ľavák, no cigaretu drží v pravej ruke! • Štátna poznávacia značka “LMW” (pozrite sa za šípku): “Linda McCartney Weeping” (“Linda McCartney plače”). • Ďalej sa zmenila od roku 1966 jeho hra na basovú gitaru. <p>Proti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyzerá rovnako a má rovnaký hlas. • Dôkazy sa javia byť vymyslené, LMW môže znamenať hocičo. • Pôvod: legenda sa objavila v roku 1969 ako vtíp v jedných novinách. 	<p>“Dôkaz”</p>

Unáhlené závery “v praxi”

-legendy-

Bol Paul McCartney nahradený dvojníkom?

Vtipná reakcia McCartneyho na povest' týkajúcu sa jeho smrti: sólový album s názvom “Paul žije”.
Všimnite si, že je obálka albumu podobná s obálkou na albume Abbey road, ktoré sme ukázali predtým.

Nie!

Ako vznikajú takéto legendy a iné konšpiračné teórie?

???

Ako vznikajú takéto legendy a iné konšpiračné teórie?

- Sú často oveľa vzrušujúcejšie než je realita sama!
- Sú založené na tvrdeniach, ktoré sú iba ťažko overiteľné alebo dokázateľné (napr. že Paul McCartney zmenil štýl hrania na basovej gitare).
- Zatajujú alternatívne vysvetlenia (napr. že LMW môže znamenať čokoľvek).
- Legendy sú niekedy postavené na faktoch vytrhnutých z kontextu. Význam týchto detailov sa výrazne zveličuje (McCartney je skutočne ľavák, čo však nevylučuje možnosť držať cigaretu v jeho pravej ruke, napr. preto, lebo ho o to požiadal fotograf).

Ako vznikajú takéto legendy a iné konšpiračné teórie?

- Existuje množstvo príkladov z histórie, keď príslušníci minorít alebo ľudia na okraji spoločnosti boli falošne obvinení z neoveriteľných, katastrofických udalostí. Napríklad v stredoveku boli často obvinení za chudobnú úrodu čarodejnice alebo náboženské menšiny.
- Tieto jednoduché vysvetlenia znižovali napätie a strach a poskytovali falošnú ilúziu kontroly.

Prečo toto robíme?

- Štúdie ukazujú, že veľa ľudí s psychózami (ale nie všetci!) si utvára unáhlené závery na základe niekoľkých málo informácií.

Prečo toto robíme?

- Štúdie ukazujú, že veľa ľudí s psychózami (ale nie všetci!) si utvára unáhlené závery na základe niekoľkých málo informácií.
- Tento ich štýl uvažovania môže ľahko viesť k chybám. Preto je lepšie, ak uvažujeme tak, že vezmeme do úvahy všetky dostupné informácie.

Ako unáhlené závery počas psychózy podporujú chybné interpretácie – príklady

Udalosť	Vysvetlenie v psychóze	Iné vysvetlenia
Počujete praskanie v telefóne.	Odpočúva vás CIA.	Poškodenie telefónnych káblov; typické zvuky diaľkových hovorov; krátke prerušenie spojenia.
V rádiu hrajú pesničku “Toxický” od Britney Spears.	Tajné znamenie upozorňujúce na prichádzajúci toxický chemický útok.	Rádiostanica sa zameriava na populárnu hudbu.
Biely prášok na kuchynskom stole, ktorý tam predtým nebol.	Nieko vás chce otráviť antraxom; polícia vám podstrčila drogy, aby vás mohli falošne obviniť.	Nieko len piekol; nikto neutrel práve prach.

Môže niekto prispieť nejakou krátkou osobnou skúsenosťou?

Úloha (1)

Ďalej uvidíte sériu obrázkov. Začnú s jediným kúskom obrázku. Potom budú dopĺňané ďalšie detaily. Bude to pokračovať dovtedy, kým sa neukáže celý obrázok.

- Vašou úlohou je určiť, čo je na obrázku.

Úloha (1)

Ďalej uvidíte sériu obrázkov. Začnú s jediným kúskom obrázku. Potom budú dopĺňané ďalšie detaily. Bude to pokračovať dovtedy, kým sa neukáže celý obrázok.

- Vašou úlohou je určiť, čo je na obrázku.
- Pokúste sa nerozhodovať ukvapene, ale ani príliš pomaly.

Úloha (1)

Ďalej uvidíte sériu obrázkov. Začnú s jediným kúskom obrázku. Potom budú dopĺňané ďalšie detaily. Bude to pokračovať dovtedy, kým sa neukáže celý obrázok.

- Vašou úlohou je určiť, čo je na obrázku.
- Pokúste sa nerozhodovať ukvapene, ale ani príliš pomaly.
- Hovorte o dôkazoch pre a proti každej alternatívy.

Obrázok 1

Bude poskytnutých niekoľko možných interpretácií.

Diskutujte v skupine prosím o tom, ako vidíte každú možnosť a či ste si dosť istý na to, aby ste sa rozhodli.

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

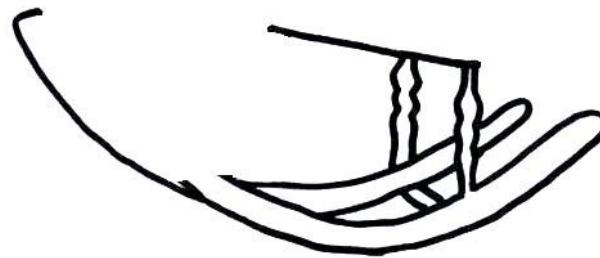
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

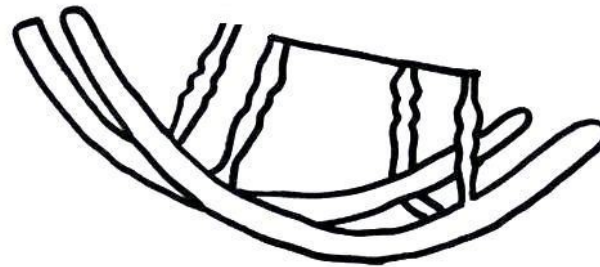
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

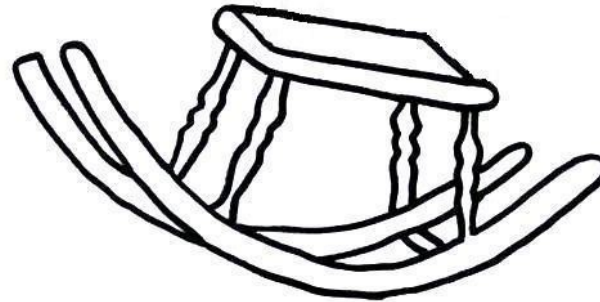
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

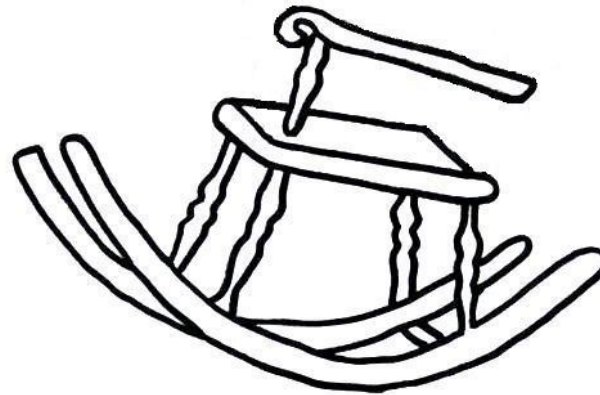
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

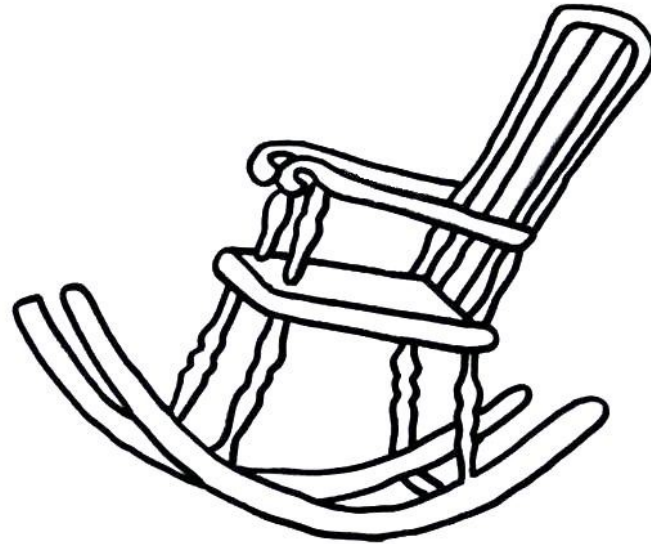
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- usmievajúca sa tvár
- misa
- čln
- sánky
- kreslo na húpanie
- hlava slona

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

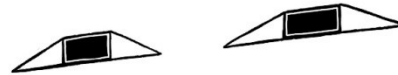

Obrázok 2

Teraz vám nebudú ponúknuté nejaké možnosti. Vašou úlohou je prísť s vlastnými nápadi, čo je na obrázku. Klúadne ponúknite viaceré možnosti. Diskutujte prosím v skupine o vašich hodnoteniach návrhov za seba i iných.

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

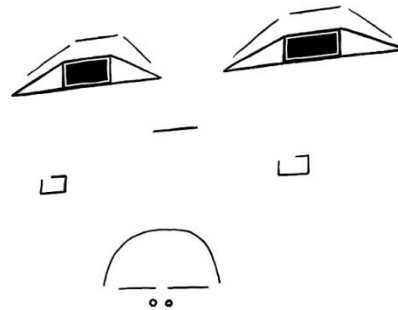

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

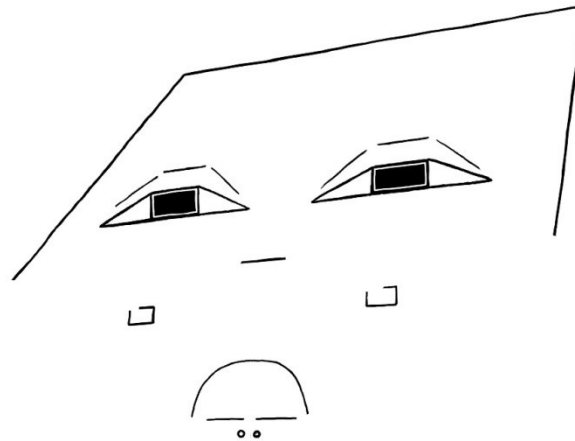

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

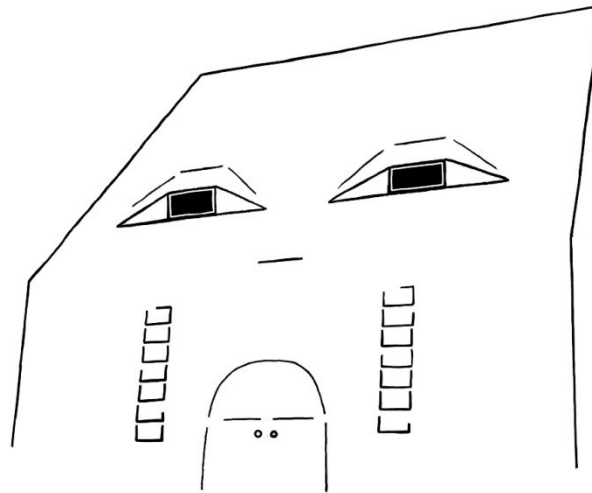

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

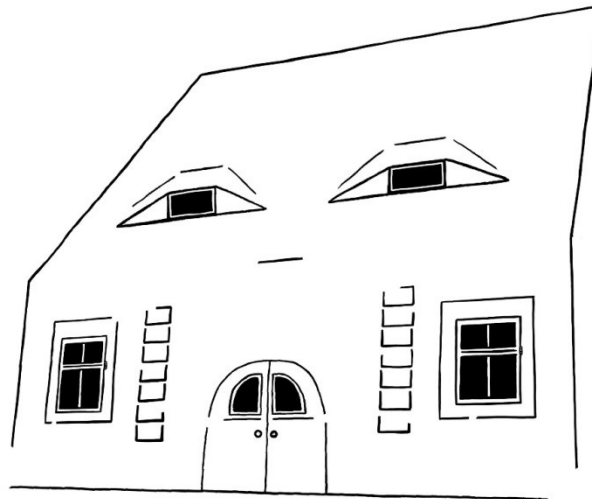

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

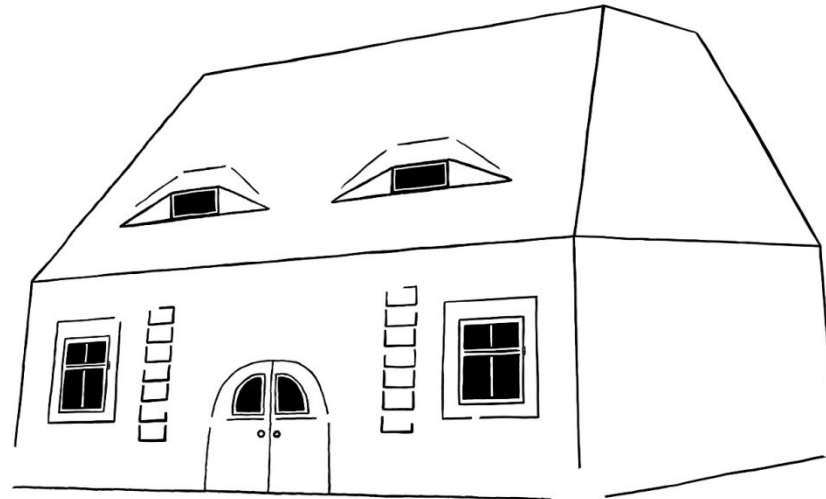

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

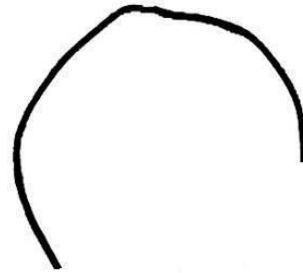
Chcete sa už rozhodnúť?

Obrázok 3

Čo môže byť na tomto obrázku?

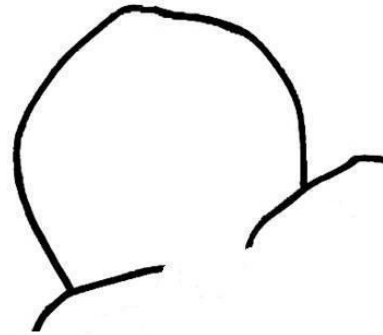

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

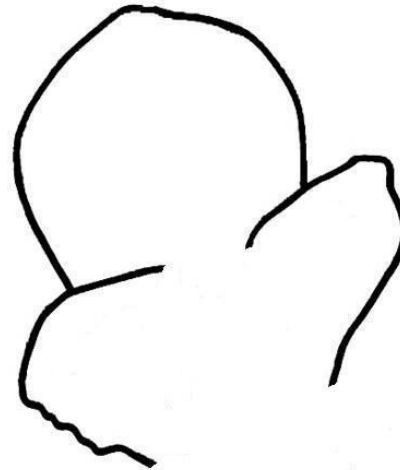

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

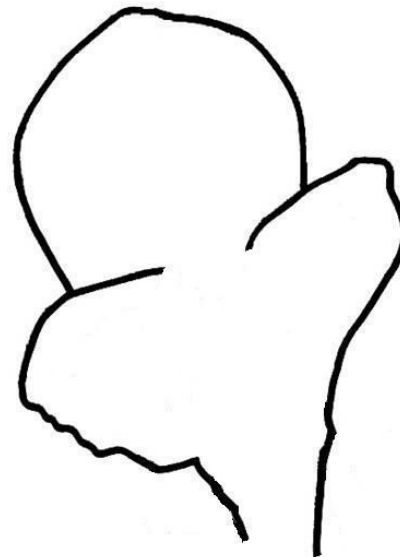

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

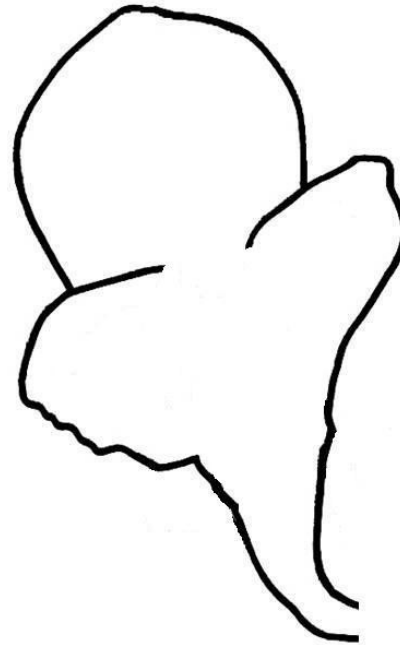

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?
Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

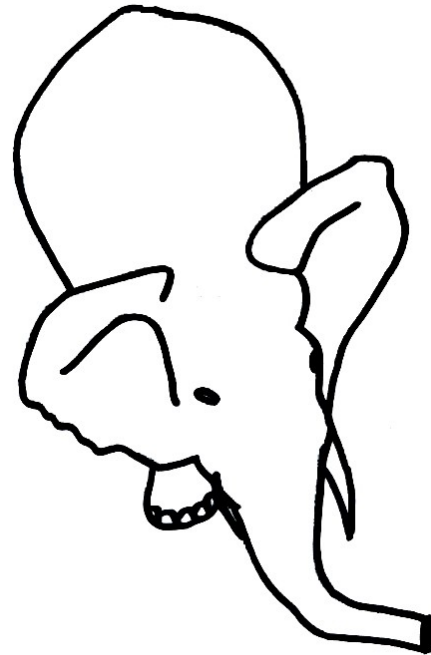

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

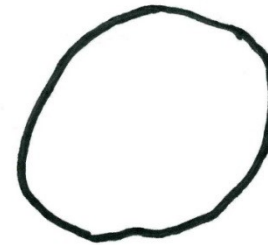
Chcete sa už rozhodnúť?

Obrázok 4

Čo môže byť na tomto obrázku?

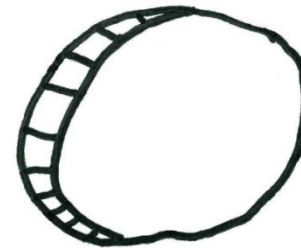

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

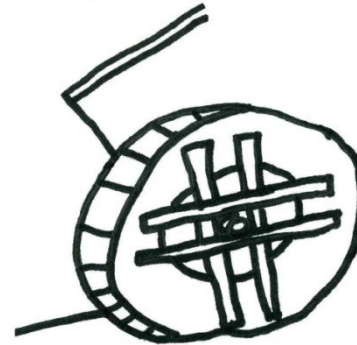

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

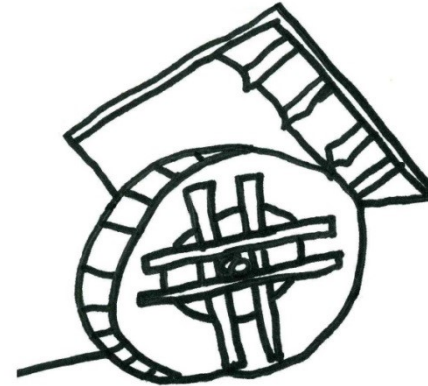

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

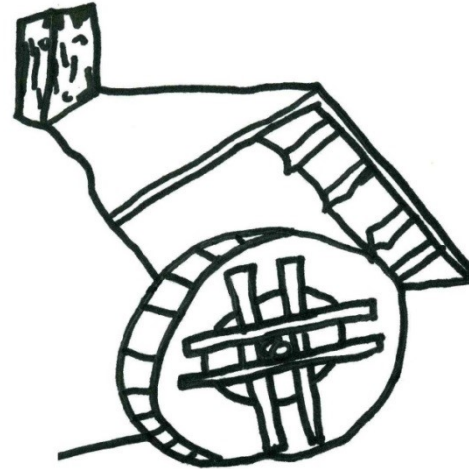

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

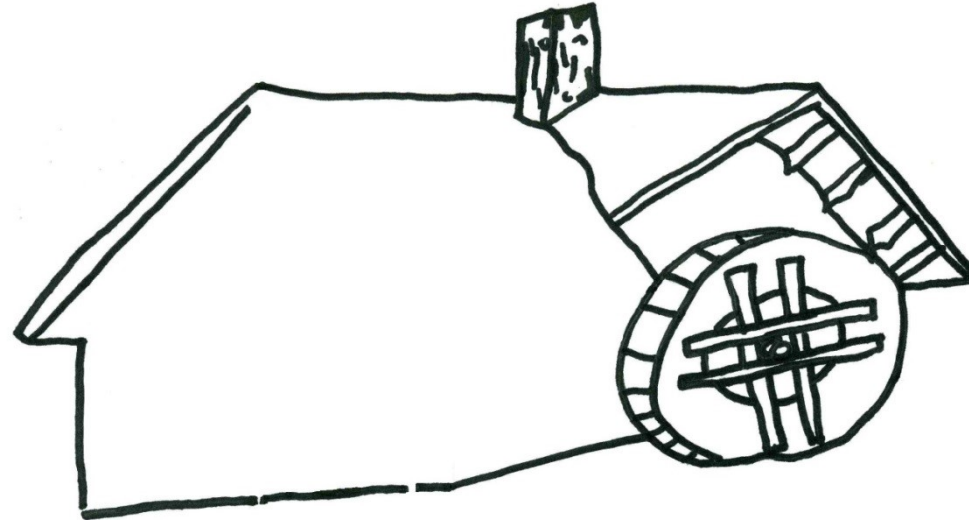

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

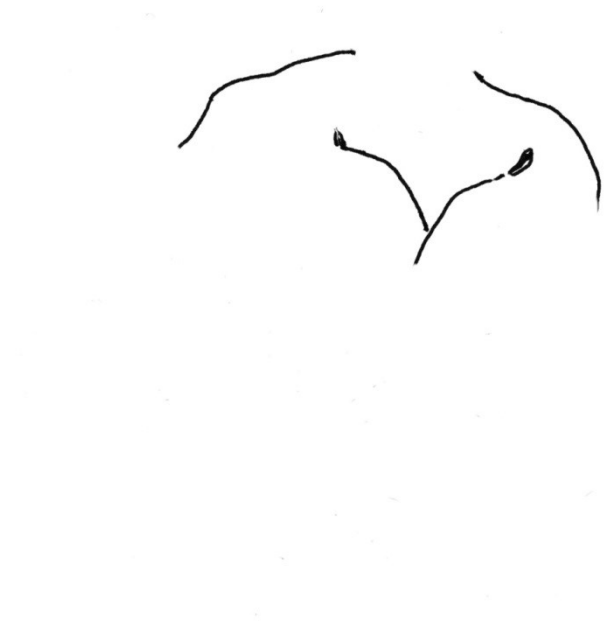
Chcete sa už rozhodnúť?

Obrázok 5

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

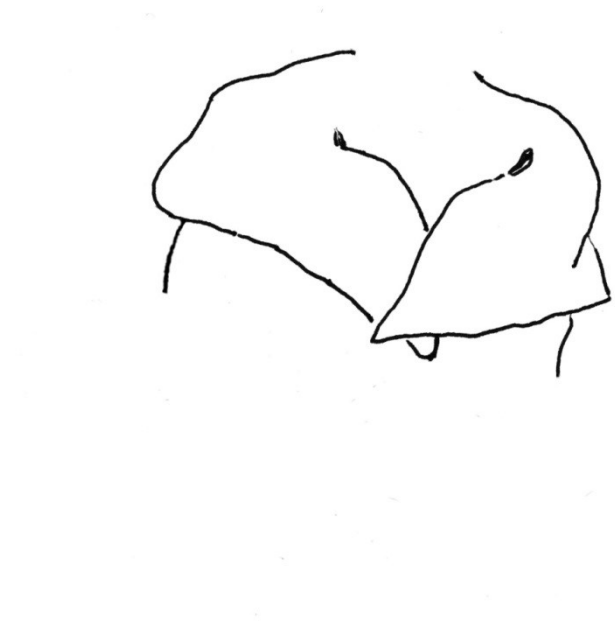

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

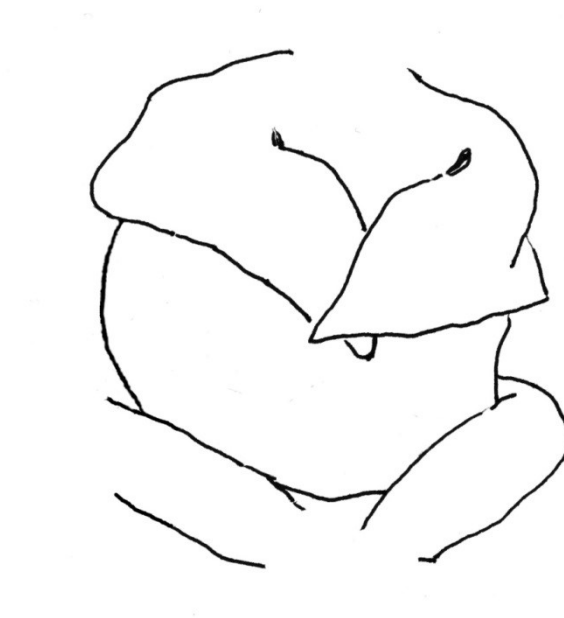

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

voliteľné: Videoklip

voliteľné: videoprezentácie, ktorých adresy s dnešnými témami sú dostupné na nasledujúcej web stránke:

http://www.uke.de/mct_videos

Po pozretí videa môžete diskutovať, ako to súvisí s dnešnou témou.

[pre trénerov:

Niektoré klipy obsahujú jazyk, ktorý nie je vhodný pre všetkých poslucháčov a pre všetky kultúry. Starostlivo si pozrite videá pred ich premietaním prosím.]

Obrázok 6

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- pílka
- starý most
- jež
- trs trávy
- drak
- plot
- hornatá krajina
- dikobraz
- ucho

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Obrázok 7

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

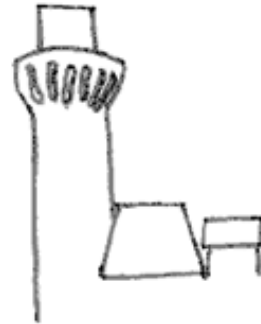

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

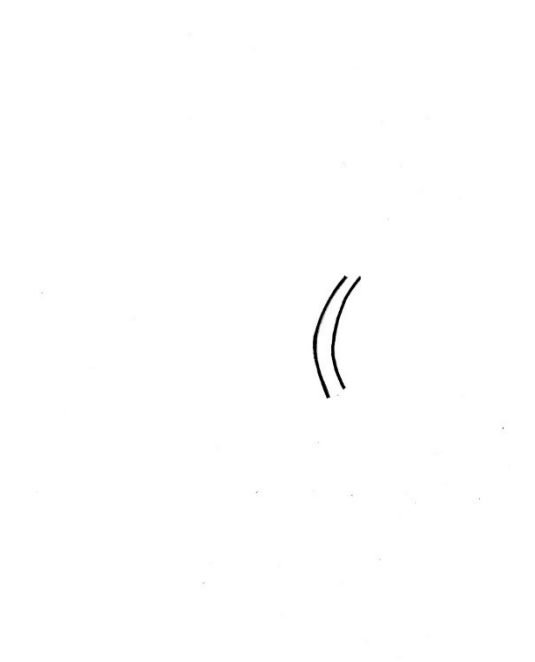

Obrázok 8

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

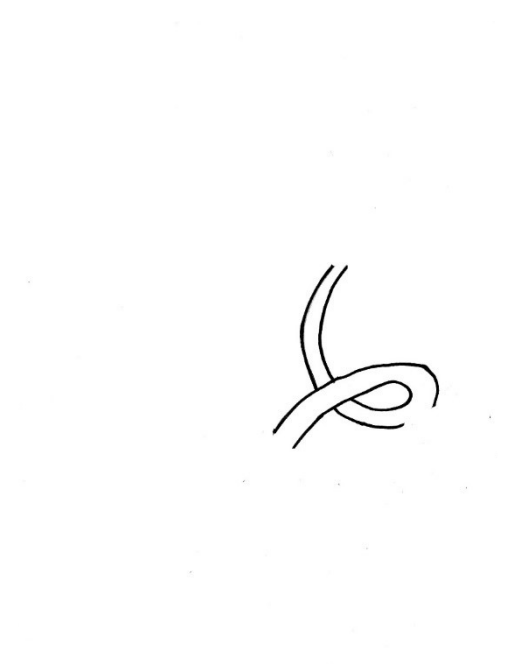
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

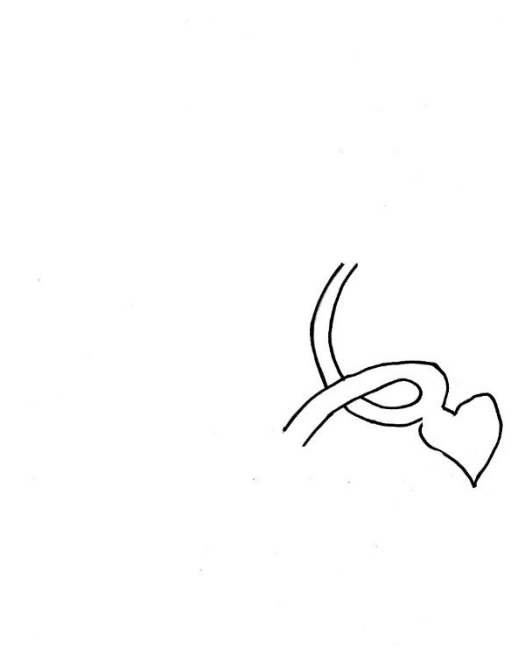
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

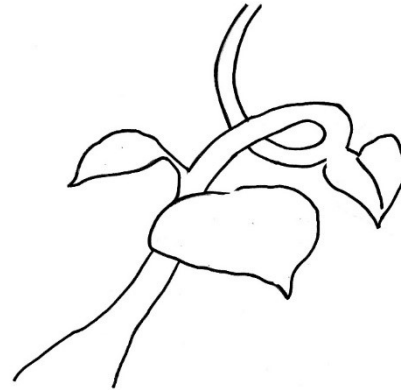
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

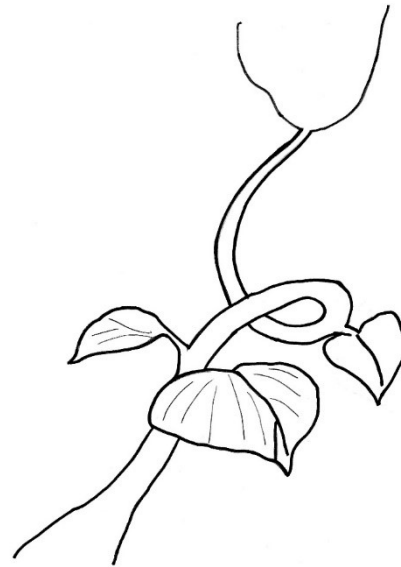
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- povraz
- kotva
- náhrdelník s príveskom
- had
- papagáj
- špagety
- stonka fazule
- kvet
- diaľnica

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Obrázok 9

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

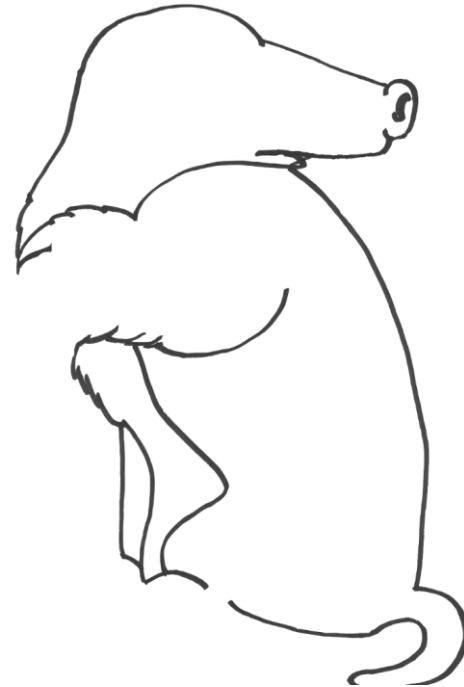

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

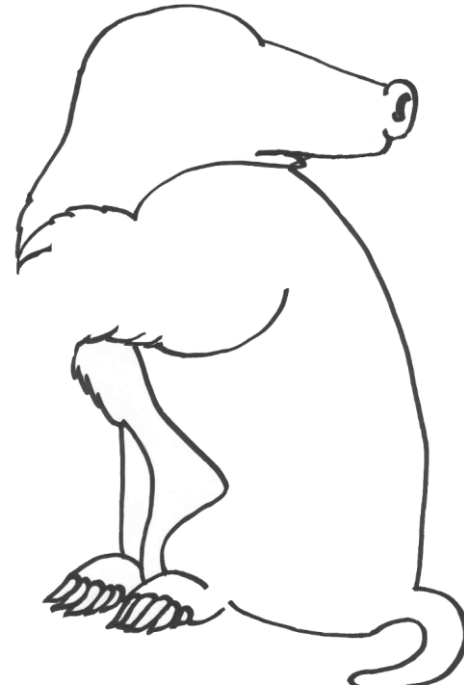

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Obrázok 10

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

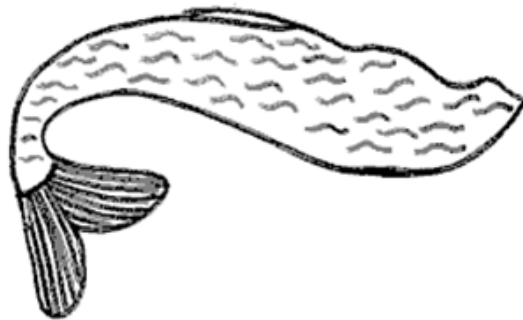
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

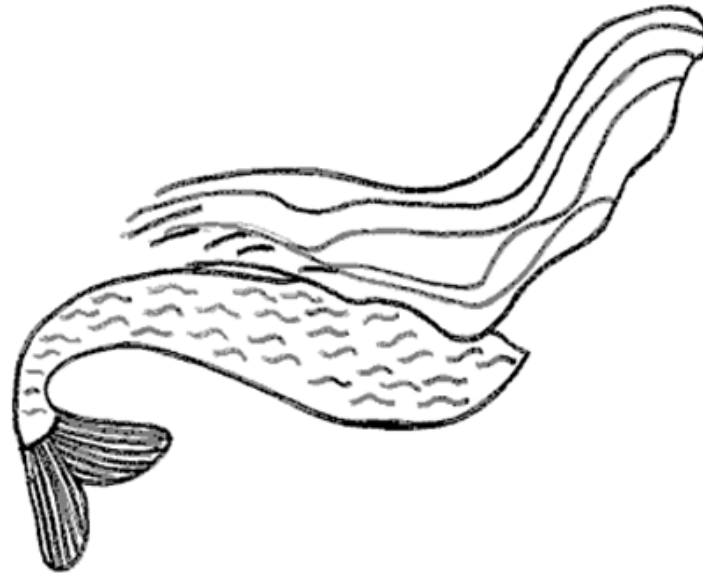
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

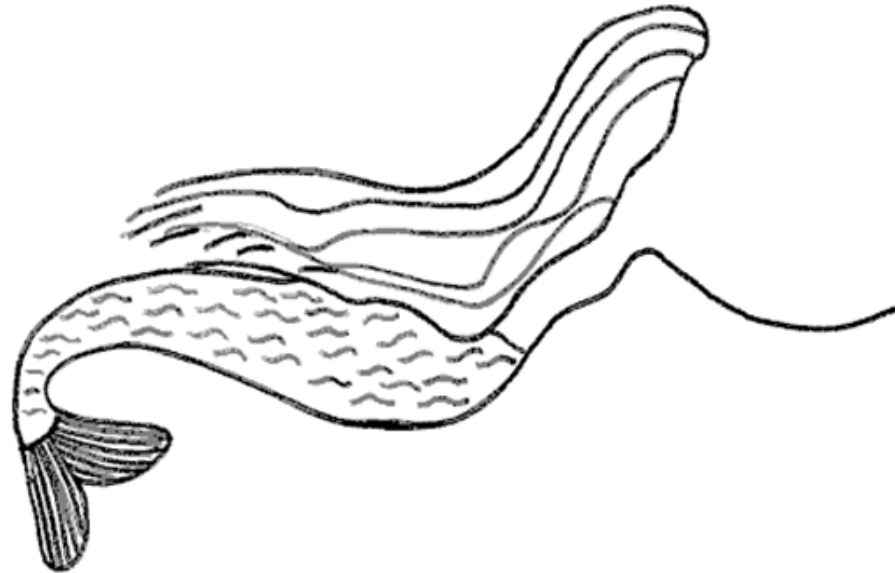
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

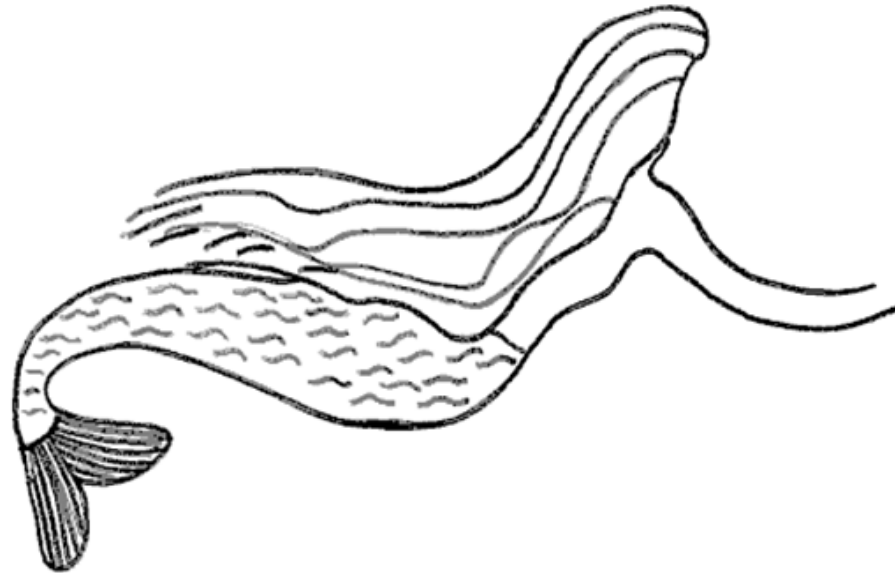
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

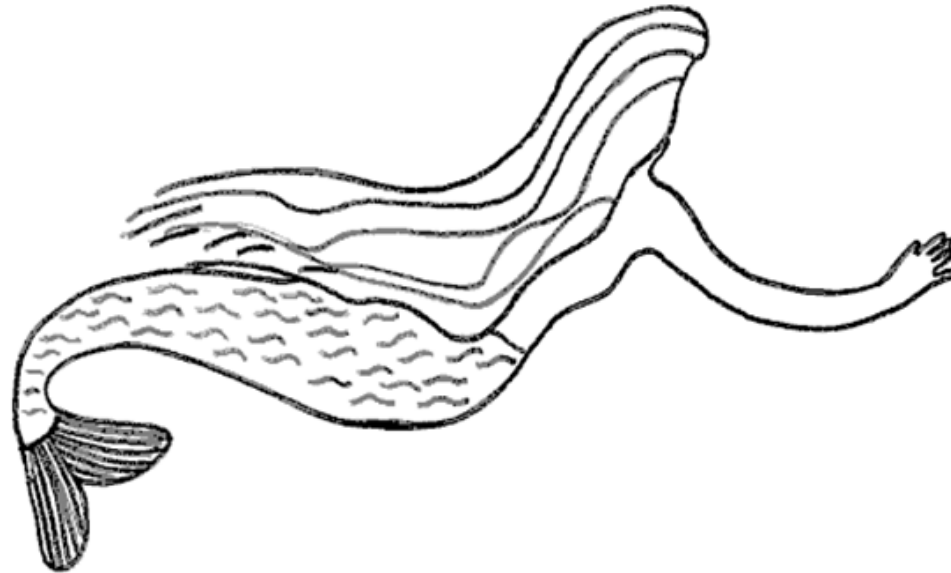
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

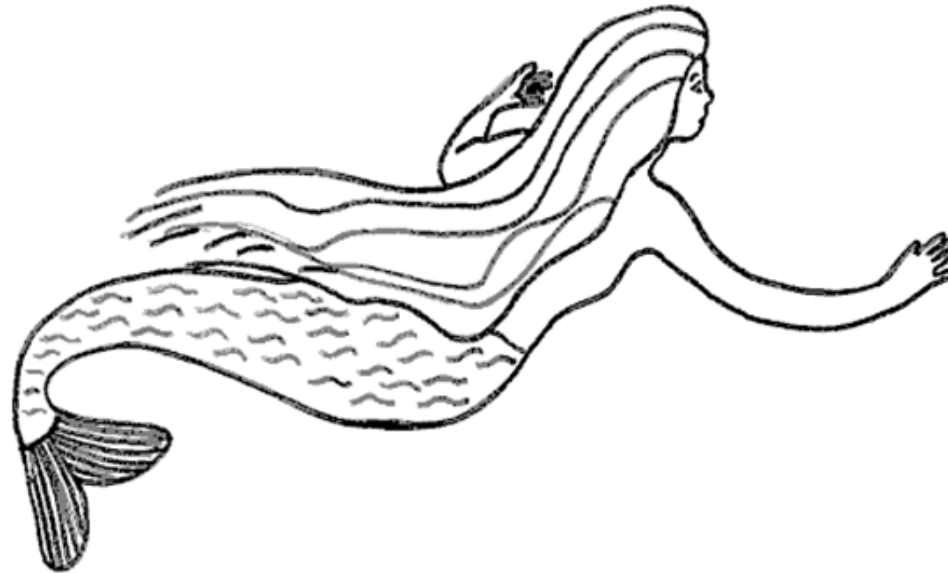
Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Čo môže byť na tomto obrázku?

- tuleň
- muž v zimnom oblečení
- kvet
- scenéria rieky
- morská panna
- chobotnica
- harfa
- mušľa
- ryba

Nakoľko ste si tým istý?

Chcete sa už rozhodnúť?

Úloha 2:

Čo vidíte?

Čo vidíte?

Starší pár, čašu alebo...?

Čo vidíte?

Čo vidíte?

Unáhlené rozhodnutia nevedú vždy k chybám, ale povedia niekedy iba polovicu príbehu!

Unáhlené rozhodnutia nevedú vždy k chybám, ale povedia niekedy iba polovicu príbehu!

Pokúste sa v nasledovných obrázkoch nájsť všetky detaily/postavy!

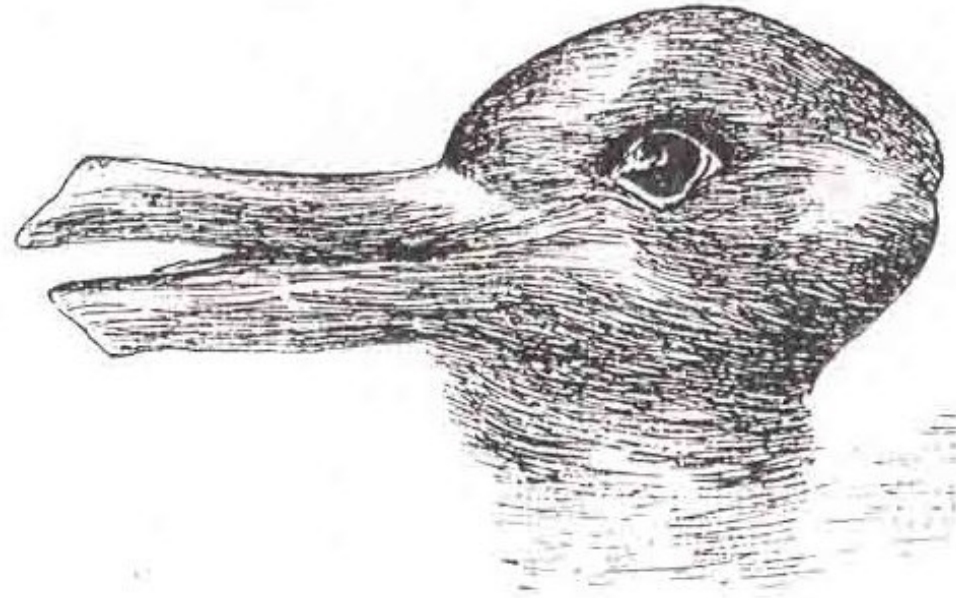

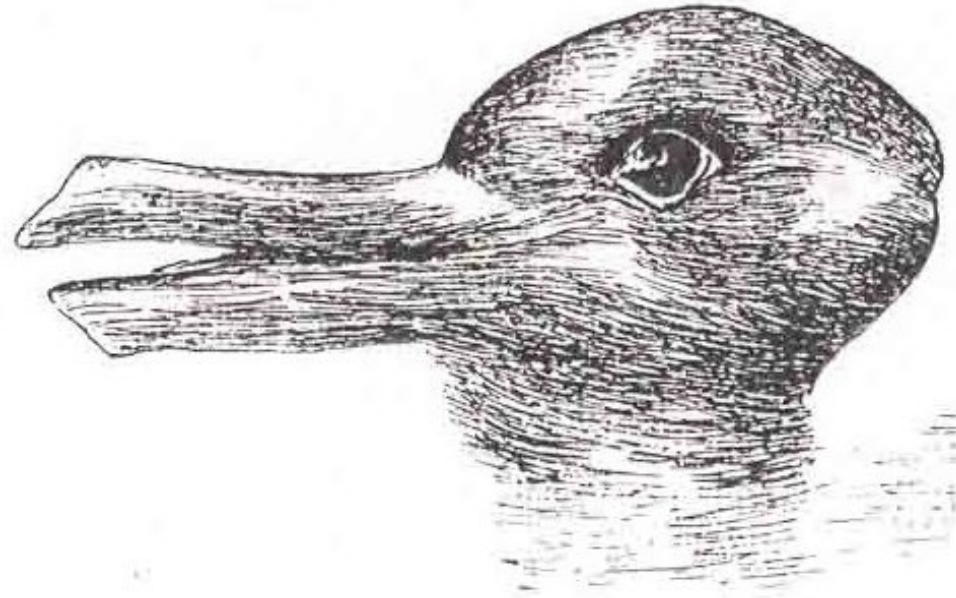
Stará žena, mladá žena, muž s fúzmi?

Starý muž alebo jazdec?

Kačka alebo zajac?

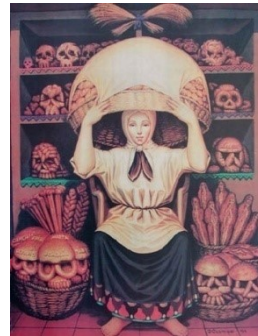

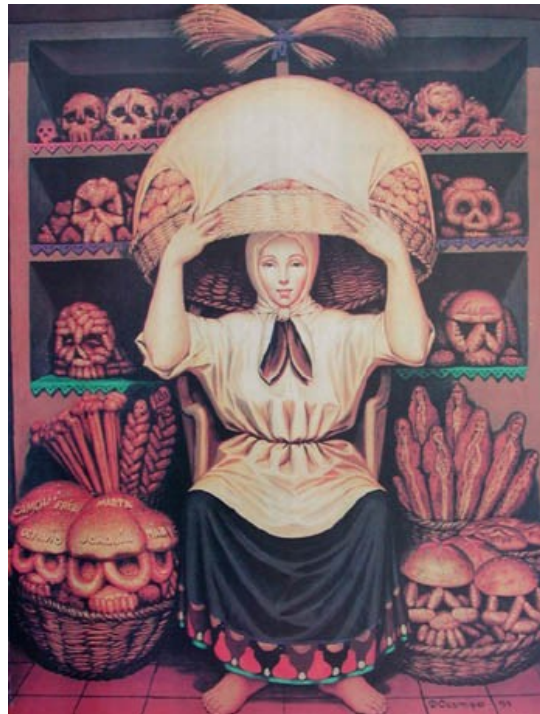

Čo môžete uvidieť, keby ste obrátili tento obrázok hore nohami?

Kôň alebo jazdec?

Lebka alebo pekáreň?

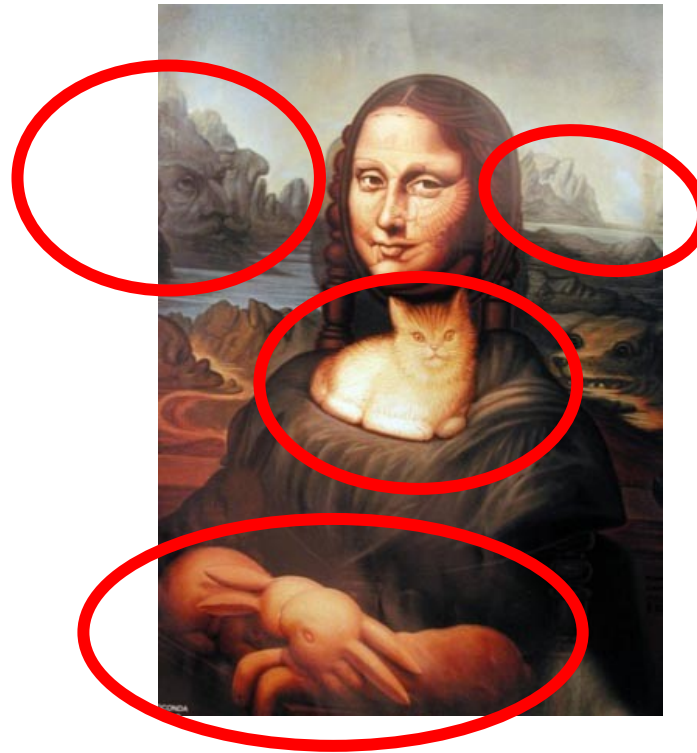
Čo vidíte?

Pokúste sa nájsť všetky detaily!

Prenos do každodenného života

Ciele učenia:

- Predchádzajúce snímky nám ukázali, že rýchle rozhodnutia môžu viesť k chybám a potom je často rozpoznaná iba “polovica pravdy”.

Prenos do každodenného života

Ciele učenia:

- Predchádzajúce snímky nám ukázali, že rýchle rozhodnutia môžu viesť k chybám a potom je často rozpoznaná iba “polovica pravdy”.
- Preto sa snažte získať vždy čo najviac možných informácií a vymieňajte si názory s inými ľuďmi, najmä ak sú rozhodnutia dôležité alebo ak majú závažné dopady (napr. máte pocit, že vás váš sused prenasleduje → nenapadnite predpokladaných nepriateľov!).

Prenos do každodenného života

Ciele učenia:

- Predchádzajúce snímky nám ukázali, že rýchle rozhodnutia môžu viesť k chybám a potom je často rozpoznaná iba “polovica pravdy”.
- **Preto sa snažte získať vždy čo najviac možných informácií** a vymieňajte si názory s inými ľuďmi, najmä ak sú rozhodnutia dôležité alebo ak majú závažné dopady (napr. máte pocit, že vás váš sused prenasleduje → nenapadnite predpokladaných nepriateľov!).
- Pri menej dôležitých udalostiach sa môžeme rozhodovať aj rýchlo (napr. výber jogurtu alebo druhu koláča, výber čísel do lotérie).

Prenos do každodenného života

Ciele učenia:

- Predchádzajúce snímky nám ukázali, že rýchle rozhodnutia môžu viesť k chybám a potom je často rozpoznaná iba “polovica pravdy”.
- **Preto sa snažte získať vždy čo najviac možných informácií** a vymieňajte si názory s inými ľuďmi, najmä ak sú rozhodnutia dôležité alebo ak majú závažné dopady (napr. máte pocit, že vás váš sused prenasleduje → nenapadnite predpokladaných nepriateľov!).
- Pri menej dôležitých udalostiach sa môžeme rozhodovať aj rýchlo (napr. výber jogurtu alebo druhu koláča, výber čísel do lotérie).
- Mýliť sa je ľudské – buďte pripravený na možnosť, že sa pomýlite.

Prenos do každodenného života

Ciele učenia:

- Predchádzajúce snímky nám ukázali, že rýchle rozhodnutia môžu viesť k chybám a potom je často rozpoznaná iba “polovica pravdy”.
- **Preto sa snažte získať vždy čo najviac možných informácií** a vymieňajte si názory s inými ľuďmi, najmä ak sú rozhodnutia dôležité alebo ak majú závažné dopady (napr. máte pocit, že vás váš sused prenasleduje → nenapadnite predpokladaných nepriateľov!).
- Pri menej dôležitých udalostiach sa môžeme rozhodovať aj rýchlo (napr. výber jogurtu alebo druhu koláča, výber čísel do lotérie).
- Mýliť sa je ľudské – buďte pripravený na možnosť, že sa pomýlite.
- Postavte dôležité rozhodnutia na pevných faktoch. Hádanie naslepo je “zlým radcom.” Odčleňte vždy dôležité od zlých záverov.

Ako toto súvisí so psychózou?

Mnohí (ale nie všetci!) ľudia so psychózou majú sklon k unáhleným záverom a k formovaniu vyhranených názorov.

Ako toto súvisí so psychózou?

Mnohí (ale nie všetci!) ľudia so psychózou majú sklon k unáhleným záverom a k formovaniu vyhranených názorov.

Príklad: Po príchode na verejné zasadnutie Karol tvrdil, že bude ďalším kráľom Slovenska.

Kontext: Karol našiel figúrku kráľa vo vajíčku Kinder Surprise.

Ale: Nemá kráľovskú krv, monarchia bola na Slovensku zrušená už dávno; ale najmä: Obsah vajíčka Kinder Surprise nemôže byť dôkazom vedúcim k takémuto záveru!

Ako toto súvisí so psychózou?

Mnohí (ale nie všetci!) ľudia so psychózou majú sklon k unáhleným záverom a k formovaniu vyhranených názorov.

Príklad: Po príchode na verejné zasadnutie Karol tvrdil, že bude ďalším kráľom Slovenska.

Kontext: Karol našiel figúrku kráľa vo vajíčku Kinder Surprise.

Ale: Nemá kráľovskú krv, monarchia bola na Slovensku zrušená už dávno; ale najmä: Obsah vajíčka Kinder Surprise nemôže byť dôkazom vedúcim k takémuto záveru!

Mali by sme brať do úvahy viacero informácií. Diskutujte o možných rôznych vysvetleniach a názoroch s ľuďmi, ktorým dôverujete.

Ďakujem vám za pozornosť!

pre trénerov:

Rozdajte pracovné listy. Predstavte našu aplikáciu COGITO (na stiahnutie zdarma).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
sprinsy	flickr	cover.beatles	CC	Abbey road
mharrsch	flickr	Beatle Paul McCartney 2	CC	The young Paul McCartney /Paul McCartney als junger Mann
Alan Light	flickr	Paul McCartney	CC	The older Paul McCartney/ Älterer Paul McCartney
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: rocking chair, elephant etc./Verschiedene Motive: Schaukelstuhl, Elefant etc.
---	American Journal of Psychology	Mother, father, and daughter	Copyright 1961 by the Board of Trustees of the University of Illinois. Used with permission of the University of Illinois Press	Old woman, young woman, man with mustache/Alte Frau, junge Frau, Mann mit Schnurrbart
Jastrow, J.	Popular Science Monthly, 54, 299- 312	The mind's eye	public domain	rabbit-duck/Hase-Ente
Octavio Ocampo - Vexierbilder	rockypointcollecti bles	Different pictures /Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Unáhlené závery “v praxi”

- legendy -

Legenda	Konšpirační teoretici	“Dôkaz”
<p>Údajne sa v roku 1969 nikdy neskutočnilo pristátie na mesiaci a bolo urobené iba na oko.</p>	<p>Údajné motívy USA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Technologické víťazstvo” v závode vo vesmírnom cestovaní so Sovietskym zväzom, ktorý pred tým úspešne vypustil satelit do vesmíru 2. Odvedenie pozornosti od vojny vo Vietname 3. NASA sfalšovala pristátie na mesiaci kvôli strachu zo zníženia vládneho rozpočtu 	

Unáhlené závery “v praxi”

- legendy -

Legenda	Pre a proti	“Dôkaz”
<p>Údajne sa v roku 1969 nikdy neskutočnilo pristátie na mesiaci a bolo urobené iba na oko.</p>	<p>Pre: ???</p>	

Unáhlené závery “v praxi”

- legendy -

Legenda	Pre a proti	“Dôkaz”
<p>Údajne sa v roku 1969 nikdy neskutočnilo pristátie na mesiaci a bolo urobené iba na oko.</p>	<p>Pre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Vejúca vlajka”: nemožné pretože na mesiaci nie je žiadna atmosféra /vietor 2. Fotky oblohy bez hviezd a odlišných tieňov naznačujú výtvar filmového štúdia 3. Rádiová správa kozmonauta Armstronga: Príliš rýchlo odpovedá na poslednú vetu prezidenta Nixona. Rádiové signály potrebujú viac času na to, aby sa dostali na Zem, oproti tomu koľko to trvalo pri odpovedi Armstrongovi 	

Unáhlené závery “v praxi”

- legendy -

Legenda	Pre a proti	“Dôkaz”
<p>Údajne sa v roku 1969 nikdy neskutočnilo pristátie na mesiaci a bolo urobené iba na oko.</p>	<p>Proti: ???</p>	

Unáhlené závery “v praxi”

- legendy -

Legenda	Pre a proti	“Dôkaz”
<p>Údajne sa v roku 1969 nikdy neskutočnilo pristátie na mesiaci a bolo urobené iba na oko.</p>	<p>Proti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viatie vlajky bolo spôsobené vrazením jej tyče do mesačného povrchu a podporené pripevnenou podperou 2. Nočné fotografie nemôžu zachytiť slabé svetelné zdroje vzhľadom na dobu expozície → žiadne hviezdy 3. Meniace sa tieň boli spôsobené nerovným povrchom Mesiaca 4. Rozhovor bol upravený za účelom odstránenia pôvodnej odmlky v Nixonovom a Armstrongovom dialógu 	

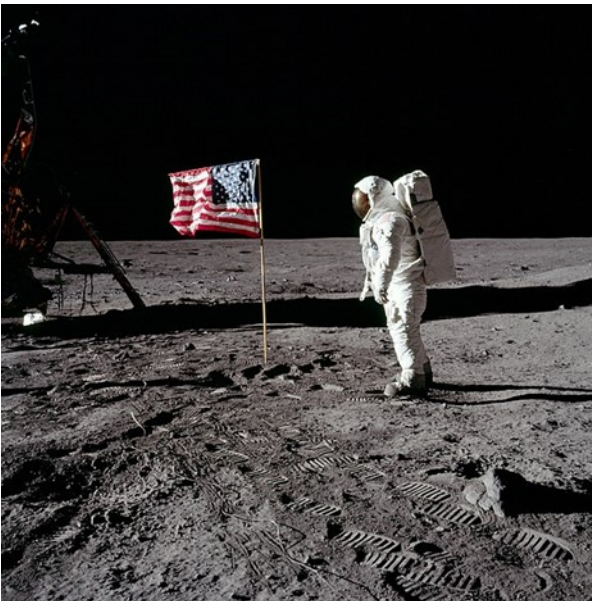

Unáhlené závery “v praxi”

- legendy -

Bolo pristátie na mesiaci sfalšované vládou USA?

Nie!

Režisér Roland Emmerich (Deň nezávislosti):
 “Pristátie na Mesiaci (...) bolo až príliš dobré. Nebolo možné zinscenovať takúto vec v 60-tych rokoch 20. storočia. Aj s dnešným vybavením by to predstavovalo problémy.”

Zdroj: nemecká televízna stanica ZDF: “Vorsicht Verschwörung” (Pozor na konšpirácie)

Ako vznikajú takéto legendy a iné konšpiračné teórie?

???

Ako vznikajú takéto legendy a iné konšpiračné teórie?

- Často sú zaujímavejšie ako realita.
- Sú postavené na faktoch, ktoré sú len ťažko overiteľné a ľudia im tak ľahko uveria (napr., vejúca vlajka naznačuje, že fotky boli vyrobené na Zemi).
- Zamlčujú alternatívne vysvetlenia (napr. obloha bez hviezd by mohla byť vysvetlená technickými obmedzeniami nočného fotografovania).
- Legendy argumentujú faktami bez zohľadnenia kontextu a zatláčajú ich do vlastných obmedzení.